

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og hovedindhold

Lovforslaget indeholder følgende elementer:

- I. Fordeling af investeringsrammen til helhedsorienteret byfornyelse.
- II. Fordeling af midler til aftalt boligforbedring.

Ad I. Fordeling af investeringsrammen til helhedsorienteret byfornyelse

I finansloven for 1998 er afsat en investeringsramme på 100 mio. kr. til beslutninger om helhedsorienteret byfornyelse. I bemærkningerne til forslag til lov om byfornyelse er det forudsat, at investeringsrammen til helhedsorienteret byfornyelse fordeles efter »først-til-mølle«-princippet. Der kan dog maksimalt anvendes en tredjedel af rammen til beslutninger, hvori der ikke indgår bygningsfornyelse af betydning.

Loven trådte i kraft den 1. januar 1998 og den 2. januar 1998 havde Boligministeriet (nu Bolig- og Byministeriet) modtaget ansøgninger med et samlet ansøgningsbeløb på ca. 133 mio. kr. Investeringsrammen fordeles med en ligelig og forholdsmæssig andel mellem de indkomne ansøgninger.

Helhedsorienteret byfornyelse er en ny beslutningstype inden for den offentligt støttede byfornyelse, og det kan derfor forventes, at opmærksomheden og interessen for denne beslutningstype vil vokse betydeligt i de kommende år. Dette må forventes at resultere i flere ansøgninger om reservation til helhedsorienteret byfornyelse i de kommende år.

Der er med den nye byfornyelseslov lagt overordentlig stor vægt på en decentralisering af rettigheder og ansvar til de enkelte kommuner. En fortsat forholdsmæssig fordeling af midlerne til helhedsorienteret byfornyelse vil stride herimod, da det må forventes at indebære så store reduktioner i de ansøgte beløb, at beslutningerne ikke kan gennemføres i det omfang, der er forudsat i den enkelte kommunes planlægning for det pågældende lokalområde.

Samtidig indebærer fordelingen efter »først-til-mølle«-princippet, at den sker tilfældigt, og at midler-

ne derved ikke nødvendigvis kanaliseres hen, hvor behovet er størst i forhold til typer af væsentlige problemer i forskellige byområder og den organisatoriske tilrettelæggelse af indsatsen i de lokale områder.

Der er derfor behov for en ændring af det nuværende »først-til-mølle«-princip med henblik på en bedre sammenhæng mellem fordeling af midler og de initiativer, der ønskes igangsat med henblik på opfyldelse af de bypolitiske mål.

Hensigten med en ændring er tillige at understøtte lovens decentraliseringsprincip, idet det fortsat er kommunerne, der efter lovens § 4 i områder, hvor der findes en flerhed af væsentlige problemer, navnlig af bygningsmæssig, boligsocial, kulturel og trafikal karakter, træffer beslutning, iværksætter og gennemfører helhedsorienteret byfornyelse.

På baggrund af de hidtidige erfaringer med kvarterløftprojekterne, forsøg inden for den helhedsorienterede byfornyelse samt indholdet af de indkomne ansøgninger om reservation af midler til helhedsorienteret byfornyelse foreslås det fra 1999 og fremover at fastlægge en behovsbedømmelse i form af udvælgelseskriterier ved fordeling af midler til den helhedsorienterede byfornyelse.

Formålet med denne behovsbedømmelse er at prioritere områder inden for lovens § 4, især i større byer, og at kunne udvælge de bedste projekter, der er lokalt forankrede og sætter ind over for en flerhed af problemer ved en koordinerende og tværsektoriel indsats. Dette udelukker ikke, at en mindre del af midlerne som led i en forebyggende indsats tilgår de mindre belastede byområder, eller områder i mindre byer, hvor der er behov for bymæssig udvikling.

Herudover foreslås kriterier som geografisk spredning, spredning af temaer, for eksempel tilførsel af kulturelle og arkitektoniske kvaliteter og forbedring af de fysiske rum, samt spredning på kommunetyper m.v., men hvor aspekter som boligsociale forhold, byøkonomiske, ressourcer- og miljømæssige forhold og foranstaltninger, der fremmer en større identitetsfølelse hos beboere, samtidig har en høj prioritet.

Med henblik på at imødekomme disse behov fore-